

BATMAN THE MOVIE

Arild Wærness

Ja, jeg vet det er lenge siden, og mye er skrevet og sagt om 1989s mediajippo over alle, men det må være en Sirus-skrubentens simple plikt å nevne det her - vi har tross alt bare 4 utgaver for året. Så derfor..., filmomtale 2 mnd etter premieren:

Jeg synes filmen var god, jeg. Det er trist at en films kvaliteter på død og liv skal veies i forhold til forhåndsomtale og mediahysteri, men det var det da altså denne gangen, og synd var det. For en slik kamp kan ikke vinnes, og taperne, det er vi tegneseriefans, Bruce Wayne/Batman og hele tegneserieindustrien. Det vi kan være glad for er at filmen ikke ble så dårlig som vi hadde all grunn til å frykte.

Å omskape tegneseriens umulige univers om til film er noe av det vanskeligste som kan gjøres, og all ære til Warners for resultatet. Jeg tror at svært mange gikk til filmen med den innstilling at de ville få se mye av "**BIFF! BAM! KAPOW!**" som kjennetegnet TVserien fra 66, eller supertrix å lå Supermanns flyving og varmesyn. Og så får man en dystert, grim visjon av en bys forfall og nød, og historien om en besatt rikmanns forsøk på å gjøre noe med det.

Det er to klare Oscar-nominasjoner i denne filmen; Mad Jack som beste birolle (?) og set-designerens arbeid med eksteriør og interiør. Disse to eminente bidrag overskygger svært mye av handlingen, intrigen og selve Bat-figuren. Og det er nok meningen, for en troverdig

BatMan er mye vanskeligere å forestille på film enn en troverdig Superman. Paradoksalt, men likefullt; for å forestille seg en flyvende, trikotkledd alien med hode av stål og hjerte av gull må man gi slipp på alle fordommer og sans for realisme. En flaggermushevner, derimot, er et "vanlig menneske", og altså noe som KAN skjue hvis man legger godviljen til - på mange måter er ikke Batman mindre troverdig enn f.eks. James Bond eller Dirty Harry. Det kan muligens forklare "seriøse" filmkritikers totalslakt av filmen, en manglende forståelse for tegneseriens forunderlige verden med dens normer og avgrensninger. Å fordømme filmen på grunn av effektsalg og mediajippo fra kåte kinoeiere er også rett og slett urettferdig...

Derfor ble selve BatMan den svakeste ingrediensen i denne fantastisk artige filmen. Tegneseriemediets ensrettede fokusering på hovedpersonen var umulig å gjennomføre i filmen, med dens krav til realisme og "troverdighet".

Mine hovedinnvendinger til produktet:

Først og fremst BatMan i kamp og action; stiv, uelegant og tung. Kan det skyldes den nødvendig overdimensjonerte rustningen? Hetten var så stiv og uelastisk at han oppførte seg mer en tråd-dukke enn en mann - han kunne f.eks. ikke løfte eller vri hodet, men måtte bevege hele overkroppen, stivt og tungvint. Kampscenene var ineffektivt koreograferte, sjelden så vi Bats få inn

en skikkelig haymaker, skurker bare fløy forbi som blåst av vinden. Kamprustningen var faktisk så stiv at den umuliggjorde akrobatisk, atletisk dynamikk i actionscenene, Bats virket mer som en middelaldersk ridder i stål og brynje. Den stadig sammenknepne munnen ga samtidig ansiktet et ufrivillig dukkemannpreg...

Filmene ble også for stillestående og langtekkelig, med en skyggeaktig og ikke-tilstedeværende helt. Kun i avslutningen fikk vi se en virkelig *Nattens Hevner*, rasende, brutal og effektiv. Og selv der ble det for puslete, avslutningen ble også uttværet i det uendelige og var filmens svakeste punkt. Filmene kunne således tjent mye på forkortning, den var alt for lang. Sidemannen min i nattemørket, som sikkert ikke var comicsfan, begynte å vri seg i stolen lenge før det var slutt. Pappaktige biroller og noe tung regi gjorde det ikke bedre.

Men de gode sider veier så absolutt opp - de fabelaktige kulissene (shades of Syd Mead!), Mad Jacks besatte tolkning av (hovedpersonen?) Joker som egentlig bærer hele filmen - innrøm det - gleden av å se en tøff BatMan, gjør det til en god, om ikke stor film.

Etter andre gangs viewing er jeg enda mere sikker: selv om BATMAN vil forsvinne fra folk flests bevissthet ganske snart, vil denne filmen sannsynligvis bli en KULTFILM for kjennerne, den har nemlig mange kvaliteter som får den til å virke ubevist etter framsyningen. Dens bruk av kulisser gir et marerittaktig, uvirkelig preg på Gotham City - det gjøres nokså klart for seeren at dette er et annet univers enn vårt normale. Retro-Deco stilen som konsekvent brukes, forsterker inntrykket av fremmedhet. Vegger og bygninger er så nære, så CLOSE at de gir et klaustrofobisk preg, de STYRTER ned på deg, truende, kvelende i all sin glinsende gråhet. Stort... Kultfilm, referansefilm...?

Vel, vi har vel Bats II om ikke så lenge, om et halvannet år er vi der igjen, denne gang i kamp mot en nesten like god skurk - Two-Face (tipper jeg) + en frisk og sterk Joker (200 meter fritt fall dreper ikke en som har overlevet et ufrivillig bad i Gud-vet-hvilken syre...). Og så har vi i vente en sexy CatWoman - hvem blir det tro? Lisa Bonet? Madonna?

SIRUS